

याचिकाकर्ते सर्वश्री. गणपतराव छोटूजी गभने व इतर १३ विरुद्ध महाराष्ट्र शासन (रिट याचिका क्रमांक १८६८/२००५) प्रकरणी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांच्या दि. १४.०६.२०१७ रोजीच्या न्यायनिर्णयानुसार कार्यवाही करणेबाबत..... थकबाकी प्रदान करण्याकरिता निधी वितरीत करणेबाबत जिल्हा:- पुणे, नांदेड, कोल्हापूर व अमरावती

### महाराष्ट्र शासन

### सामान्य प्रशासन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : संकिर्ण-१९२३/प्र.क्र.२४२/स्वासैक-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

दिनांक : १२ जानेवारी, २०२४.

#### वाचा :-

- १) शासन निर्णय क्रमांक, संकिर्ण-२००५/प्र.क्र.१४१/२००५(२०१७)/स्वासैक-१, दिनांक ६.३.२०१८.
- २) शासन निर्णय क्रमांक, संकिर्ण-२००५/प्र.क्र.१४१/२००५(२०१७)/स्वासैक-१, दिनांक १३.३.२०१९.
- ३) निवासी उपजिल्हाधिकारी, पुणे यांचे पत्र क्रमांक जा.क्र. लेखा/स्वा.सै./फरक/८१/२०२३ दि.०२.०५.२०२३
- ४) निवासी उपजिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांचे पत्र क्र. कार्या-६/स्वा.सै./कावि/२६७/२०२३ दि.२६.०५.२०२३ व ०४.०७.२०२३
- ५) निवासी उपजिल्हाधिकारी, नांदेड यांचे पत्र क्र. २०१९/मशाका-१./डेस्क-२/टे-६/प्र.क्र.६९/२०२३ दि.१०.०३.२०२३
- ६) निवासी उपजिल्हाधिकारी, अमरावती यांचे पत्र क्र. कक्ष-०१/स्वा.सै./अ.का./कावि-३१०/२०२३ दि.२१.०६.२०२३

#### प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने गोवा मुक्ती संग्रामातील स्वातंत्र्य सैनिकांना केंद्र शासनाचे सन्मान निवृत्तीवेतन पूर्वलक्षी प्रभावाने मंजूर केल्याने, ज्या स्वातंत्र्य सैनिकांना केंद्र शासनाचे स्वातंत्र्य सैनिक सन्मान निवृत्तीवेतन मंजूर झाले होते, त्यांना त्या दिनांकापासून राज्य शासनाचे पूर्ण निवृत्तीवेतन देण्याऐवजी दरमहा रु. ५००/- प्रमाणे अतिरीक्त सन्मान निवृत्तीवेतन देण्यात यावे असे आदेश दि.१६.११.२००४ च्या शासन पत्रान्वये देण्यात आले होते.

२. दि.१६.११.२००४ च्या शासन आदेशाच्या विरोधात सर्वश्री. गणपतराव छोटूजी गभने व इतर १३ (जिल्हा नागपूर ९, यवतमाळ ४, व वर्धा १) यांनी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर येथे रिट याचिका क्र.१८६८/२००५ दाखल केली होती. याप्रकरणी मा.उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांनी दि.१४.०६.२०१७ रोजी दिलेल्या न्यायनिर्णयाची अंमलबजावणी करण्याची कार्यवाही संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये करण्यात येत होती. दरम्यानच्या कालावधीत मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांचा दि.१४.०६.२०१७ च्या न्यायनिर्णयाची पूर्णत्वाने अंमलबजावणी करण्याकरिता मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथे अवमान याचिका क्र. ५३१/२०१८ दाखल करण्यात आली. यास्तव मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांचा दि.१४.०६.२०१७ चा न्यायनिर्णय हा संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये सर्वच समान प्रकरणी लागू करण्यात आला आहे.

३. या अनुषंगाने निवासी उपजिल्हाधिकारी, पुणे यांनी संदर्भ क्र.३ येथील पत्रान्वये ८केंद्र शासन स्वातंत्र्य सैनिक यांचे कायदेशीर वारसदार यांना थकबाकी अदा करण्याकरिता रु. ६७,५०,४१३/- इतका निधी

मिळणेबाबत विनंती केली आहे, निवासी उपजिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांनी संदर्भ क्र.४ येथील पत्रान्वये कोल्हापूर जिल्हातील एकूण २ केंद्र शासन स्वातंत्र्य सैनिक यांच्या कायदेशीर वारसदार यांना थकबाकी रक्कम अदा करण्याकरिता रु.१५,१८,५३३/- इतक्या निधीची मागणी केली आहे, निवासी उपजिल्हाधिकारी, नांदेड यांनी संदर्भ क्र.५ येथील पत्रान्वये नांदेड जिल्हातील एकूण ४ केंद्र शासन स्वातंत्र्य सैनिक यांच्या कायदेशीर वारसदार यांना थकबाकी रक्कम अदा करण्याकरिता रु.१९,००,६३३/- इतक्या निधीची मागणी केली आहे तसेच निवासी उपजिल्हाधिकारी, अमरावती यांनी संदर्भ क्र.६ येथील पत्रान्वये अमरावती जिल्ह्यातील केंद्र शासन स्वातंत्र्य सैनिक श्री. मारोती रघुजी इंगळे यांना थकबाकी रक्कम अदा करण्याकरिता रु.६,७०,४३९/- इतक्या निधीची मागणी केली आहे त्यानुसार, पुणे, कोल्हापूर, नांदेड व अमरावती या जिल्हातील पात्र केंद्र शासन स्वातंत्र्य सैनिकांच्या वारसदार यांना कायदेशीर थकबाकी प्रदान करण्याकरिता रु.१,०८,४०,०१०/- (रुपये एक कोटी आठ लक्ष चाळीस हजार दहा फक्त) इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन आहे.

### शासन निर्णय :-

याचिकाकर्ते सर्वश्री. गणपतराव छोटूजी गभने व इतर १३ विरुद्ध महाराष्ट्र शासन (रिट याचिका क्रमांक १८६८/२००५) प्रकरणी मा. उच्च न्यायालय, मुंबई खंडपीठ, नागपूर यांच्या दि.१४.०६.२०१७ रोजीच्या न्यायनिर्णयाची पूर्णत्वाने अंमलबजावणी होण्याच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी, पुणे, कोल्हापूर, नांदेड व अमरावती यांना खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे निधीचे वितरण करण्यात येत आहे :-

अ. क्र.	जिल्हा	मागणी करण्यात आलेला निधी (रु.)	संबंधित जिल्हाधिकारी यांचेकडे बीम्स प्रणालीवरील शिल्लक निधी (रु.)	शिल्लक निधीपैकी निवृत्तीवेतन फरकाची रक्कम अदा करण्यासाठी वापरावयाचा निधी (रु.)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	पुणे	रु.६७,५०,४१३/-	रु.७,३६,०२,४०० /-	रु.६७,५०,४१३, /-
२	कोल्हापूर	रु.१५,१८,२६६/-	रु.२,११,११,४२९ /-	रु.१५,१८,२६६/-
३	नांदेड	रु. १९,००,६३३/-	रु.५,११,८०,२२५ /-	रु. १९,००,६३३/-
४	अमरावती	६,७०,४३९/-	रु.७१,५९,००९ /-	रु.६,७०,४३९/-
एकूण				रु.१,०८,४०,०१०/-

२. जिल्हाधिकारी, पुणे, कोल्हापूर, नांदेड व अमरावती यांनी विहित कार्यपद्धतीचा अवलंब करून, स्वातंत्र्य सैनिक यांच्या कायदेशीर वारसास रु.१,०८,४०,०१०/- ( रुपये. एक कोटी आठ लाख चाळीस हजार दहा फक्त ) इतकी थकबाकी प्रदान करण्यात यावी व त्याबाबतचा अहवाल शासनास सादर करावा.

३. याप्रित्यर्थचा खर्च “मागणी क्र.ए-५, प्रधान लेखाशिर्ष-२२३५ सामाजिक सुरक्षा व कल्याण (६०) इतर सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कार्यक्रम (१०२) सामाजिक सुरक्षा योजना (००) (०१) स्वातंत्र्य सैनिक व त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या व्यक्ती इत्यादींना निवृत्तीवेतन (अनिवार्य) ०४, निवृत्तीवेतनविषयक खर्च (२२३५ ००१५) या अर्थसंकल्पीय लेखाशीर्षाखाली चालू आर्थिक वर्षाच्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा व त्याच लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा. तसेच खर्च झालेल्या रक्कमेचे उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास वेळोवेळी सादर करावे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्यांचा संकेतांक क्र. २०२४०११२१६३२५८८००७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

( अस्मिता जावडेकर )

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- ०१.महालेखापाल ( लेखा व अनुज्ञेयता ) महाराष्ट्र १, मुंबई / नागपूर
- ०२.महालेखापाल ( लेखापरिक्षा ), महाराष्ट्र १, मुंबई / नागपूर
- ०३.अपर मुख्य सचिव (वि.चौ.अ.१) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२,
- ०४.जि.ल्हाधिकारी, पुणे,कोल्हापूर,नांदेड व अमरावती
- ०५.अपर जिल्हाधिकारी, पुणे,कोल्हापूर,नांदेड व अमरावती
- ०६.जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे,कोल्हापूर,नांदेड व अमरावती
- ०७.अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ०८.निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- ०९.कक्ष अधिकारी (का.२५), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १०.कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग, (अर्थसंकल्प १४/व्यय-४) मंत्रालय, मुंबई
- ११.निवडनस्ती ( स्वा.सै.क.१).